

PROTOKÓŁ

z I spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy

przeprowadzonego w ramach opracowania planu zadań ochronnych

dla obszaru Natura 2000 Kościół w Dydni PLH180034

w dniu 27.04.2015r.

Spotkanie odbyło się w Urzędzie Gminy w Dydni. Jego organizatorem była Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Miało na celu przedstawienie projektu 309/2014/Wn09/OP-XN-02/D „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz ze wzmocnieniem instytucji sprawującej nadzór nad obszarami Natura 2000 w województwie podkarpackim”, w ramach którego obecnie opracowywane są plany zadań ochronnych na obszarze województwa podkarpackiego. Przedstawiono także metodyki oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru wraz z wynikami prac terenowych, zasady funkcjonowania Zespołu Lokalnej Współpracy, a także charakterystykę obszaru.

PROGRAM SPOTKANIA:

- Prezentacja zespołu zaangażowanego w proces powstawania PZO (RDOŚ w Rzeszowie, wykonawca projektu PZO, ekspert chiropterolog);
- Podanie ogólnych założeń tworzenia PZO;
- Przedstawienie informacji o obszarze zebranych i wstępnie przeanalizowanych przez koordynatora PZO;
- Identyfikacja grup interesu – utworzenie Zespołu Lokalnej Współpracy;
- Ustalenie zasad dalszej współpracy i sposobów komunikowania się, (spotkania dyskusyjne, strona www, itd.);
- Ustalenia zakresu prac do wykonania między spotkaniami.

PROWADZĄCY I PRELEGENCI:

Barbara Antosyk – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie,

Dominik Wróbel – wykonawca planu zadań ochronnych dla obszaru PLH 180034 Kościół w Dydni,

Krzysztof Piksa - ekspert chiropterolog.

UCZESTNICZY:

Magdalena Radecka - Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego,

Jerzy Adamski - Wójt Gminy Dydnia,

Jan Kopija - Urząd Gminy Dydnia,

Tomasz Wójcik - Urząd Gminy Dydnia,

Robert Sudół - Nadleśnictwo Brzozów,

Marcin Hejnar - PZDW w Rzeszowie, RDW Rymanów,

Robert Nieznański - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Brzozowie,

Maciej Ciuła – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

PRZEBIEG SPOTKANIA

Rozpoczęcie spotkania i prezentacje:

Spotkanie rozpoczęła pani Barbara Antosyk, która przywitała uczestników, przedstawiła pracowników RDOŚ odpowiedzialnych za realizację projektu oraz wykonawców PZO. W trakcie prezentacji omówiła założenia projektu, w ramach którego realizowane są PZO dla 17 obszarów Natura 2000 w województwie podkarpackim, zasady tworzenia dokumentów, rolę Zespołu Lokalnej Współpracy, formy kontaktu z koordynatorem projektu PZO.

Następnie głos zabrał pan Dominik Wróbel, który w trakcie prezentacji scharakteryzował obszar omawiając jego położenie, powierzchnię, przedmioty ochrony. Przedstawione zostały także zasady współpracy ZLW, formy kontaktu z koordynatorem projektu planu oraz zakres prac jakie zostaną wykonane do następnego spotkania.

Ostatnia prezentacja przygotowana przez eksperta chiropterologa Krzysztofa Pikę, zawierała charakterystykę nocka dużego, będącego przedmiotem ochrony w obszarze, omówienie stanowisk zlokalizowanych w obszarze oraz wskazanie warunków jakie muszą być spełnione by nocek ponownie zasiedlił strych kościoła.

Przedstawione prezentacje zamieszczone są na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie (<http://rzeszow.rdos.gov.pl>) w zakładce „Plany zadań ochronnych”.

Dyskusja

Pan Tomasz Wójcik

Zapytał czy w dokumencie mogą pojawić się zakazy dotyczące zabudowy mieszkaniowej w obszarze.

Pan Krzysztof Piksa

Odpowiedział, że kluczowe dla nocka dużego jest zapewnienie odpowiednich warunków w kościele. Zapisów dotyczących ograniczeń w zabudowie obszaru ze względu na ten gatunek prawdopodobnie nie będzie.

Pan Dominik Wróbel

Dodał, że w dokumencie takim jak plan zadań ochronnych z zasady zakazów nie ma. Zdarza się niekiedy że w dokumentach planistycznych takich jak studia zagospodarowania przestrzennego czy miejscowe plany zdarza się podchodzić do obszarów Natura 2000 z większą ostrożnością i formułować różnego rodzaju zakazy. Plan zadań ochronnych ma na celu wskazać rzeczywiste zagrożenia wynikające z wiedzy eksperckiej, dlatego może w wielu przypadkach pomóc w realizacji inwestycji. Obiecał, że zagrożenia zostaną wskazane w sposób jasny i zrozumiały oraz zwaloryzowane pod względem ważności, tak by pomagały w pracy urzędu, a nie ją utrudniały.

Pan Krzysztof Piksa

Uzupełnił swoją wypowiedź, informując, że nietoperze są zwierzętami typowo leśnymi i arealami ich żerowania są tereny leśne. Tereny otwarte są przez nie wykorzystywane tylko w minimalnym stopniu i trudno byłoby wskazać tam inwestycję, która mogłaby być ograniczona ze względu na nietoperze. Podkreślił, że obszary gdzie przedmiotem ochrony jest nocek duży z reguły wymagają najmniej restrykcyjnych zapisów.

Pan Tomasz Wójcik

Zauważył, że w tej sytuacji nie będą przeszkadzać w zalesieniach.

Pan Dominik Wróbel

Odparł, że zalesienia są jak najbardziej potrzebne w tego typu obszarach.

Pan Tomasz Wójcik

Zapytał czy będą ograniczenia w gospodarce leśnej.

Pan Krzysztof Piksa

Stwierdził, że nie widzi istotnych ograniczeń. Bez wątplenia nie powinno jednak dochodzić do wielkoobszarowych wylesień i takie zagrożenie będzie wskazane.

Pan Robert Sudol

Zapytał jakie będą ograniczenia w gospodarce leśnej, bo lasy w obszarze wydają się nieszczęśliwie atrakcyjne dla tego gatunku.

Pan Krzysztof Piksa

Stwierdził, że chciałby się im jeszcze przyjrzeć, niemniej teren żerowania nocka jest bardzo duży i na pewno nie ogranicza się do lasów w obszarze. Podkreślił, że ograniczenia, jeśli będą, będą niewielkie.

Pan Dominik Wróbel

Wskazał, że przedmiotem ochrony w obszarze są również siedliska leśne. Ocena monitoringowa wskaże jakie będą działania potrzebne do ich zachowania lub polepszenia stanu ochrony. Wyraził chęć umówienia się z przedstawicielem nadleśnictwa na badania terenowe.

Pan Robert Sudol

Potwierdził, że chętnie weźmie w nich udział.

Pan Dominik Wróbel

Dodał, że wspólnie zostaną ustalone płaty reprezentatywne dla obszaru i opracowane na podstawie dostępnej metodyki. Wskazał, że w zaleceniach ochronnych będą również brane pod uwagę wymagania nietoperzy.

Pan Robert Sudol

Poinformował, że w pracach chciałby wziąć udział również leśniczy.

Pan Dominik Wróbel

Stwierdził, że prace zaczną się prawdopodobnie w czerwcu.

Pani Barbara Antosyk

Zaznaczyła, że plan zadań ochronnych nie zastępuje procedury oceny oddziaływania projektowanej inwestycji na obszar Natura 2000, jednak może w niej pomóc, lub całkiem jej

uniknąć. Dodała, że przy studiach zagospodarowania przestrzennego lub miejscowych planach jest wymagana strategiczna ocena oddziaływania na środowisko, natomiast przy pojedynczych inwestycjach, o konieczności oceny decyduje gmina, a potem regionalna dyrekcja ochrony środowiska. Plan zadań ochronnych obu tym instytucjom ułatwi podjęcie decyzji czy rzeczywiście w przypadku danej inwestycji tego rodzaju ocena jest wymagana.

Pan Dominik Wróbel

Dodał, że zadaniem wykonawców pzo jest takie ujęcie kwestii związanych z ochroną obszarów by ułatwiły przeprowadzenie tej procedury. Wskazał też, że dzięki pzo zwiększa się i upowszechnia wiedza o obszarze, gdyż wszyscy zainteresowani mogą współuczestniczyć w tworzeniu dokumentu oraz mają dostęp do wyników.

Pan Tomasz Wójcik

Wskazał, że procedura ocenowa niejednokrotnie jest bardzo kosztowna.

Pani Barbara Antosyk

Poinformowała, że dotychczas sporządzone pzo spotykają się z pozytywnym odzewem i ułatwiają RDOŚ w Rzeszowie podejmowanie decyzji odnośnie konieczności i zakresu oceny oddziaływania. Podkreśliła, że celem RDOŚ w Rzeszowie nie jest utrudnianie urzędom czy inwestorom przeprowadzenia procedury, ani mnożenie raportów, lecz jedynie właściwa ochrona obszarów Natura 2000.

Pan Dominik Wróbel

Dodał, że niezwykle ważne jest by interesariusze informowali wykonawców pzo o planowanych inwestycjach. Pozwoli to na odniesienie się do planów jeszcze w trakcie tworzenia pzo i wypracowanie właściwych rozwiązań.

Pan Tomasz Wójcik

Wyjaśnił, że gmina ma bardzo wiele problemów ze zwierzętami, które powodują straty w uprawach i infrastrukturze.

Pan Dominik Wróbel

Wskazał, że to nie dotyczy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.

Pan Tomasz Wójcik

Wyjaśnił, że jest tego świadom, niemniej rodzi to w społeczeństwie obawy, że przyroda przeważa nad interesem ludzi.

Pan Dominik Wróbel

Wskazał, że autorzy pzo będą starali się to wywarzyć.

Pani Barbara Antosyk

Dopowiedziała, że celem spotkań Zespołów Lokalnej Współpracy jest właśnie rozwiewanie tych obaw i informowanie zarówno o samych obszarach Natura 2000 jak i o obowiązujących w nich obostrzeniach. Zachęciła, by namawiać do udziału w spotkaniach osoby, które gospodarują w obrębie obszarów, by miały okazję poszerzyć o nich wiedzę. Dodała, że wiele zatargów i nieporozumień wiąże się z niewiedzą.

Pan Jan Kopija

Zapytał o zasadność takiego a nie innego kształtu granic obszaru. Wskazał, że podobne grunty są po drugiej stronie doliny, a jednak wyznaczono tylko te po stronie południowo-zachodniej.

Pan Krzysztof Piksa

Wyjaśnił, że obszar wyznaczono na podstawie badań detektorowych. Urządzenie wskazało, że właśnie na tym terenie aktywność noków była największa. Po drugiej stronie doliny noków wówczas nie odnotowano.

Pan Jan Kopija

Zapytał jakim prawem ingeruje się we własność prywatną.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że mówi o tym artykuł 86 konstytucji.

Pan Tomasz Wójcik

Wskazał, że jest również art. 31.

Pan Dominik Wróbel

Wskazał, że są pewne obowiązki, które spoczywają na wszystkich obywatelach, do nich należy m.in. ochrona przyrody. Zaznaczył, że wyznaczenie obszaru Natura 2000 nikomu nic nie zabiera i nie nakłada specjalnych obowiązków na właścicieli prywatnych posesji.

Pan Jan Kopija

Zauważył, że właściciel działki budowlanej, który ma kłopot by się tam wybudować, ponosi jednak jakieś koszty.

Pan Dominik Wróbel

Wskazał, że inwestor ponosi różne koszty i nie są to koszty związane jedynie z ochroną przyrody, ale z wieloma innymi regulacjami.

Pan Tomasz Wójcik

Wskazał, że nawet w przypadku niewielkiej inwestycji, jak jednostanowiskowy warsztat samochodowy, gdzie pracownikiem będzie właściciel, trzeba przeprowadzać ocenę oddziaływania na obszar Natura 2000, a są to rzeczy kosztowne. Stąd niechęć mieszkańców do urzędów i urzędników.

Pan Dominik Wróbel

Zauważył, że pzo jest dokumentem, w którym można się odnieść do tego rodzaju inwestycji, wskazując czy ostrożność jest potrzebna.

Pani Barbara Antosyk

Wskazała, że tego rodzaju inwestycja będzie podlegała procedurze ocenowej również poza obszarem Natura 2000. Wyjaśniła, że rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko określa dwa typy przedsięwzięć, które zawsze potrzebują oceny oddziaływania na środowisko. Pzo mogą pomóc przy trzeciej grupie, która dotyczy niewielkich inwestycji, takich jak np budowa domu jednorodzinnego czy przebudowa drogi.

Pan Tomasz Wójcik

Zapytał czy w pzo będzie można umieścić zapis by na terenach wyznaczonych w studium lub mpzp jako przeznaczone pod zabudowę, dopuścić zabudowę mieszkaniową z usługami.

Pan Dominik Wróbel

Opowiedział, że w pzo można zawrzeć wskazania do suikzp i mpzp. Poprosił by propozycję zapisu przesłać na adres poczty elektronicznej i autorzy pzo się do niego ustosunkują.

Pan Maciej Ciuła

Wskazał, że powstający dokument powinien być wspólną pracą całego Zespołu, dlatego tego rodzaju zapisy czy uwagi jak najbardziej mogą być kierowane do autorów pzo. Poprosił zebranych o pomoc w dostępie do potrzebnych dokumentów oraz zgłaszanie napotkanych problemów.

Pan Tomasz Wójcik

Stwierdził, że jest w stanie wskazać konkretne działki, które gmina planuje przeznaczyć pod zabudowę mieszkaniową.

Pan Dominik Wróbel

Stwierdził, że do tej kwestii można odnieść się choćby precyzując zagrożenia, więc jak najbardziej tego rodzaju informacje powinny być przekazane.

Pani Barbara Antosyk

Wskazała, że pzo może nie rozwiązać wszystkich problemów, bo nie sposób wskazać dla każdego miejsca w obszarze co tam wolno, a co nie. Powstający dokument powinien przede wszystkim wskazać działania ochronne i te elementy przestrzeni, które należy chronić.

Pan Dominik Wróbel

Dodał, że pzo powinno jednak wynikać, że zabudowa jednorodzinna nie stanowi dla nocków problemu.

Pani Barbara Antosyk

Przyznała, że będzie to wynikało choćby z listy zagrożeń. Wskazała, że jednak ciągi roślinności, służące nietoperzom jako trasy przelotu należy chronić i powinno to wynikać z zapisów. Wskazania do dokumentów planistycznych zapewne również się pojawią, jednak nie mogą ściśle określać co w danym miejscu można, a co nie, bo to też mogłoby zamknąć drogę, w wypadku gdyby te zamierzenia się zmieniły. Dodała, że obszar Natura 2000 nie jest obszarem ochrony ścisłej, ale terenem na którym można realizować różne inwestycje, o ile nie kolidują z potrzebami przedmiotów ochrony. Zachęciła do współpracy nad dokumentem, by był on jak najlepiej dostosowany do potrzeb mieszkańców, a jednocześnie pozwalał na skuteczną ochronę obszaru.

Pan Jan Kopija

Zwrócił uwagę, że tak było od dawna. Nietoperze nie przeszkadzały ludziom, a ludzie nietoperzom.

Pan Dominik Wróbel

Zauważył, że obecnie jednak nietoperzy nie ma. Nastąpiła więc zmiana w ich siedlisku, która doprowadziła do opuszczenia przez nie kolonii.

Pan Jerzy Adamski

Stwierdził, że większym problemem jest stopniowe wyludnianie się gminy, a nie zniknięcie nietoperzy.

Pan Dominik Wróbel

Odparł, że z natury rzeczy pzo ma skupić się nad nietoperzami, a nie nad zmianami w demografii gminy.

Pan Maciej Ciuła

Wskazał, że coraz więcej samorządów zaczyna dostrzegać walory obszarów Natura 2000 i czerpać z nich zyski. Podał przykład obszaru Kołacznia, gdzie przedmiotem ochrony jest różanecznik żółty – symbol gminy. W czasie kwitnienia różanecznika organizowany jest tam festyn, który przyciąga turystów. W przypadku Dydni być może trudno będzie o podobny efekt, jednak uzyskanie środków np na remont kościoła, ze względu na bytujące tam nietoperze, jest całkiem realne.

Pan Jan Kopija

Zauważył, że to jest możliwe od niedawna.

Pan Tomasz Wójcik

Wskazał, że wtedy gdy robiono remont kościoła obszaru nie było, a remont był konieczny.

Pan Maciej Ciuła

Wskazał, że nie tylko o remont może chodzić, ale też o zielen, która kościół otacza, centrum edukacyjne, promocję gminy itp. Obecność obszaru Natura 2000 może pomóc w pozyskiwaniu środków finansowych na różne cele.

Pan Jan Kopija

Poddał w wątpliwość możliwość odniesienia przez gminę korzyści gospodarczych z istnienia obszaru Natura 2000. Zwrócił uwagę na liczne potrzeby związane z drogami w gminie, a także na problemy ekonomiczne mieszkańców.

Pan Dominik Wróbel

Potwierdził słowa poprzednika, wskazując, że nawet stosunkowo niewielkie pieniądze na ochronę przyrody mogą pomóc w rozwoju gminy i należy je wykorzystywać. Obecność obszaru Natura 2000 może w pewnych kwestiach pomóc, ale nie przyczyni się do rozwiązania wszystkich problemów. Zwrócił uwagę, że problemy te istniałyby również wówczas gdyby obszaru nie utworzono. Dodał, że w obszarze Horyniec niektórzy rolnicy wyrażali chęć objęcia ich działek obszarem, bo wtedy mogli dostać większe dopłaty rolnośrodowiskowe.

Pani Barbara Antosyk

Z braku dalszych pytań zaprosiła na posiłek, dziękując przybyłym za uczestnictwo i zapraszając na kolejne spotkanie.

Sporządził:

Dominik Wróbel